

— Не е дѣтенецъ я. Врѣме е вече да помага на майка си.

— Ами азъ мисля наесенъ да го пратя на училище. Па и той самъ иска...

— Аа... въ училище... Щѣ му се да си играе тамъ... Или пъкъ ти си много богата?... По добръ да го дадешъ, дѣто ти казвамъ...

— Нима той да остане неграмотенъ?... това е жално...

— И безъ учение може да живѣе! Ние, и бацитѣ ни, и дѣдитѣ ни — всички сме живѣли безъ учение... Пъкъ и много да се научи — и то не струва! Той и така бѣше нарисувалъ на вратата Николая Угодника... Това не е ли грѣхъ?...

И бабичката почна да разправя одевешния случай. Евдокия я слушаше и си мислѣше за Иванча. Жално ѝ бѣше за единствения ѝ синъ, но са повлия отъ Мария, защото ѝ трѣбвахъ и пари.

И тя рѣши да даде Иванча да пасе волове.

Есенъта Стефанъ и Коста отидоха на училище, а Иванчо гонѣше, заедно съ Пахома, добитѣцѣтѣ и по цѣли дни тичаше по дъжда около стадото, като влачеше изъ калъта дългия си камшикъ.

* * *

Еднажъ Иванчо изкара стадото на паша. Той седѣше на дъжда, седналъ на едно прѣсѣчено дърво, около оградата, която обикаля цѣлата господарска градина.

Врѣмето бѣ лошо: студениятъ вѣтръ пронизваше до коститѣ. Заранъта валѣ дъждъ и Иванчо — измокренъ, и до сега не можеше да се стопли. Той стоеше и, сгушенъ въ лошия си кюркъ, нагледваше стадото. Кравитѣ се събраха наедно: тѣмъ сжщо бѣ студено. Едни стоеха тжно, а други лежеха и прѣживаха.

Иванчо си помисли: колко хубаво трѣбва да е сега въ училището! Тамъ е топло, сухо. Всички дѣца си иматъ книги, листове, моливи, табли. И всички пишатъ или рисуватъ. Дошѣ му се да порисува, но си спомни, че е грѣхота... Отъ когато онази вѣщица му забрани, той не рисува ни единъ пжтъ.

Иванчо се досѣти, че стои при оградата.

„Ехъ каква голѣма картина може да се нарисува на тази ограда, — помисли си той, — но жалко е, че това е грѣхъ... Ала у мене и вжгленъ нѣма...“

Несъзнателно брѣкна той въ джеба си, и извади единъ вжгленъ, останалъ отъ прѣди врѣме, за който бѣ отдавна вече забравилъ.

Но тукъ нашия художникъ не се удържа, — той се съблазни.

„Азъ ще нарисувамъ нѣщо набързо, слѣдъ това ще го изтрия и никой нѣма да види...“

Но какво да нарисува?

Погледѣтъ на Иванча се спрѣ на стадото — и той захвана да рисува крава.

Той работи дълго и забрави студа и влагата. А когато нарисува по оградата много крави: прави и легнали, Иванчо се залови да нарисува отъ страна и малкото воловарче, както стои на дънера, сгушено въ голѣмия, лошъ кюркъ и съ нахлупена стара шапка, за да не му е студено.

Иванчо се стараеше, до колкото можеше. Той искаше тѣй да изобрази момчето, та да се забѣлѣзва, че му е студено, че то е уморено, измокрено и трепери, че вѣтрѣтъ прѣминава прѣзъ всичкитѣ дупки на вѣтото му палто.

Въ това врѣме край оградата мина единъ господинъ. Той бѣ облеченъ въ топло, вълнено палто, съ зимна шапка и съ ржавици.

Като съгледа картината, господинѣтъ се спрѣ. Иванчо не го забѣлѣзва и продължаваше работата си... Господинѣтъ стоеше отзадъ и очудено слѣдѣше рисунката.

Най-послѣ Иванчо я свърши. Той искаше да се отдалечи, та отдалечъ да погледне работата си, и ненадѣйно видѣ господина. Иванчо се спушна да изтрие рисунката съ ржава си, но господинѣтъ го спрѣ

— Не изтривай, не изтривай! Рисунката ти е много хубава. Тя трѣбва да се запази.

— Недѣй, вѣщицата не дава да се рисува.

— Коя е тази вѣщица?

— Мария... Тя казва, че е грѣхъ... За ради една рисунка тя каза да ме дадатъ да паса стадото и да не ме пращатъ на училище...

Господинѣтъ се почуди. Иванчо всичко му разказа. Тогава господинѣтъ каза: